

KOLUMN | Nutek och kvinnorna

MONICA RENSTIG
monica.renstig@wombri.seMed flätorna
i byrålådan

Varför ska kvinnor starta företag? Tja. Varför ska invandrare starta företag? Varför ska män starta företag? Varför ska någon överhuvudtaget starta företag? Det kanske kan vara farligt.

Frågan om varför just kvinnorna ställdes på fullt allvar i onsdags av Nutek. De har som mål att jobba för fler och växande företag. Det tycktes de tillfälligt ha glömt. Förväntansfulla kvinnliga företagare och rådgivare hade bänkat sig i förhoppningen att troligen få ökad kunskap om alla de möjligheter som står till buds, vari hindren för just kvinnor består – och vad en självständig myndighet gör för att undanröja dem. Istället hamnade vi i filosofiska rummet. Här gällde det tydligen likt en professor att lyfta på varje sten och öppet ställa frågan med stort F:

För vem är det önskvärt att kvinnor startar företag? Är det bra med tillväxt? Det är kanske inte bättre alls med fler företagare? Det kanske till och med är bättre för kvinnorna att vara anställda?

Nutek får inte vara politiska, de ska vara neutrala tjänstemän. Men i sin strävan att vara ickepolitiska blir de i stället just väldigt politiska. Orsaken till att kvinnor bara utgör 25 procent av landets företagare beror till stor del på att kvinnor inte getts rimliga förutsättningar att driva företag inom den sektor där de flesta har sin kompetens. Men sånt vägar man inte säga. Det betraktas som politik. Vilken vanlig revisor eller jurist som helst skulle rent objektivt kunna peka på orimliga villkor för avknoppare från offentlig sektor. Sånt som för korta avtalsperioder, regler som ensidigt gynnar stora anbudsgivare och missgynnar enskilda vårdhemsföreståndare som vill knoppa av. Om det ständigt pågående hotet om konfiskering av "övervinster" eller förbudet mot vinstdrivande företag. Att synliggöra denna typ av hinder och i stället jobba för kundval, som ett sätt att både stimulera fler kvinnliga företagare och nöjdare kunder, hade varit mer konstruktivt.

Nu står vi kvinnor där med flätorna i byrålådan. Det som kunde ha blivit kvinnornas eget företagarsområde har förvandlats till ett rent oligopol med några få dominerande aktörer.

Ett modernare självständigare Nutek som inte varit så rädd för att betrakta rena fakta som politik hade kunnat driva dessa frågor och våga pusha och inspirera fler kvinnor att bli företagare. Nu landar verkets slutsats i stället i det orimliga att det nog är bäst om kvinnorna helt avstår från att bli företagare – eftersom de kan råka illa ut. Perspektivet är socialistiskt i grunden. Företagande ses som en onödig avvikelse. Generaldirektören själv tvekar om verkets affärsidé: "att stimulera till företagande kan uppfattas som att locka till företagande. Det är en svår avvägning ... Det är också viktigt att reflektera över om ett ökat antal företag alltid innebär tillväxt och utveckling." Hallå!

Framgångsrika företag byggde Sverige. De skapade välståndet. De som är rikast i Sverige har alla fått sin förmögenhet från privat företagande. Men kvinnor äger bara 18 procent av kapitalet, män 82 procent. Att driva företag ökar sannolikheten att bli fri, självständig, förmögen och jämställd. Därför ska kvinnor starta företag!

Monica Renstig är journalist/författare och driver Women's Business Research Institute och Wombri Förlag.

Omsvärmd vice statsminister.

FOTO: BJÖRN LARSSON ASK

Företagande ses som en onödig avvikelse. Generaldirektören själv tvekar om verkets affärsidé.

Ett rakt igenom
kosmiskt tal

Som flugor kring en komocka svärnade i går journalister och fotografer runt vice statsminister Bosse Ringholm. Så är det inte heller varje dag som Ekobrottsmyndigheten beslutar att inleda förundersökning om misstänkt skattebrottslighet mot en förening vars agerande en av statsledningens högst uppsatta personer är ytterst ansvarig för.

Ringholm säger att han välkomnar åklagarens brottsundersökning och menade i går att det är bra att de ekonomiska förehavandena i hans klubb Enskede IK granskas. Han säger vad han måste säga, men önskar naturligtvis raka motsatsen, att åklagaren diskret lägger ner hela förundersökningen.

Även om det mot förmodan visar sig att styrelseordförande Ringholm går fri från straffansvar, är idrottsminister Ringholm en förbrukad figur. Idrottsveriges många ideellt arbetande gräsrotter är besvikna och arga. Statsminister Persson vet att Ringholm är en belastning, och kan vilken dag som helst kasta sin obrottsligt lojale partibroder ut i kylan.

Gårdagens huvudnummer var annars som sig bör Göran Perssons tal till kongressen. Redan i lördagens inledningsanförande lovade han att Sverige ska fortsätta att ligga i fronten för den gröna resan. Denna något kryptiska formulering klarnade då han i går utnämnde Stefan Edman att leda en kommission med uppgift att avveckla olje- och bensinberoende. Det vill säga samme Edman som på morgonen i DN Debatt argt hade kritiserat regeringens brist på globalt ledarskap i frågan. Tala om välregisserad föreställning!

Mest tillfreds verkar Persson vara när han får breda ut sig om allas vårt behov av solidaritet i form av en stark offentlig sektor. Fantasilöst nog drog han sig inte för att reprisera finansminister Pär Nuders redan flitigt exponerade bild av hur små och svaga vi är när vi föds, och när vi blir

gamla. Och när Persson fläskar till med att solidaritet går före skattesänkningar kommer applåderna på beställning. Precis som om skattelättnader för de sämst ställda i samhället skulle vara ett uttryck för roffarmentalitet. Nyanserad diskussion? Knappast.

Människan är i grunden god, fortsatte Persson att predika i den socialdemokratins kyrka som är hans. Och vips hade han förflyttat kongressen till det orkantrabbade New Orleans. Där anklagade Göran Persson guvernören, som han visserligen inte kom ihåg namnet på, men som gjorde ett obetänksamt uttalande om att soldater skulle sättas in med rätt att skjuta när det behövdes. I Perssons tal fick den olyckliga guvernören, vars namn han alltså inte hade orkat ta reda på, bli en sinnebild för all världens ondska.

Med den skickligt framkallade undergångsstämningen hängande i luften sänkte sig Persson slutligen, tack och lov, till ett mer konkret och begripligt plan. Ödesfrågan i hans tal blev nu i stället bensinpriset. Jodå, statsministern verkar numera ha klart för sig att bensinpriset för väldigt många är en tung ekonomisk börda. För övrigt är landets statsminister glad över att denna s-kongress slipper att hållas i skuggan av ett kärnkraftverk. Men kärnkraften ska användas så länge den behövs och tills den kan ersättas med något annat, på den punkten var i alla fall Persson glasklar. Kanske inser han att det för hans del inte kommer att bli fyra år till med förhatligt miljöpartiberodande.

MARIA ABRAHAMSSON
Ledarskribent

maria.abrahamsson@svd.se

FOTO: JANEK HENRIKSSON/SCANPIX

ÄLDREOMSorgen | Människan syns nästan inte

Kommunala sjukhem vill ofta att äldre med ättsvårigheter ska ha en matslang inopererad i magen. Oavsett om det verkligen behövs eller ej. Det blir lättare för personalen då. Det avslöjades i Ekot i går.

Människor inom äldreomsorgen gör fantastiska insatser, var för sig.

Men systemet är ruttet. Stress. Revirstrider mellan kommuner och landsting. Politiska vindkast. I denna administrativa regnskog är den enskilda människans värdighet en skör planta.

PER ERICSON